

**КОЛЕДЖ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ
КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ВІННИЦЬКИЙ ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ»**

**Музично-педагогічне відділення
Циклова комісія викладачів психолого-педагогічних дисциплін**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора з навчальної роботи
Оксана КОГУТЮК
«30» серпня 2024 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
13 РОЗВИТОК ЗДІБНОСТЕЙ ТА ТВОРЧОСТІ ДІТЕЙ
ПЕРЕДШКІЛЬНОГО ВІКУ:
13.2 МАЛЮВАННЯ, ЛІПЛЕННЯ ТА ХУДОЖНЯ ПРАЦЯ**

освітньо-професійної програми **Дошкільна освіта**
підготовки **фахового молодшого бакалавра**
за галуззю знань **01 Освіта/Педагогіка**
спеціальності **012 Дошкільна освіта**

Вінниця 2024

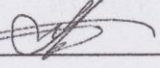
Робоча програма освітнього компонента 13 Розвиток здібностей та творчості дітей передшкільного віку: 13.2 Малювання, ліплення та художня праця з підготовки фахових молодших бакалаврів за галуззю знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 012 Дошкільна освіта

РОЗРОБНИК:

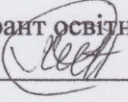
Любов БУРАЧЕВСЬКА, спеціаліст вищої категорії, старший викладач

СХВАЛЕНО

Методичною радою Коледжу фахової передвищої освіти
«29» серпня 2024, протокол № 1

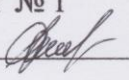
Голова канд. педнаук, доц. **Андрій КРИЖАНОВСЬКИЙ**

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної програми Дошкільна освіта
 доктор філософії **Марина СОРОЧАН**

Робочу програму розглянуто та схвалено на засіданні циклової комісії викладачів психолого-педагогічних дисциплін

«28» серпня 2024, протокол № 1

Голова циклової комісії **Ірина СТЕЦЮК**

1. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти / освітньо-професійний ступінь	Характеристика освітнього компонента		
		Денна форма навчання		
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Статус освітнього компонента Обов'язковий		
	Спеціальність 012 Дошкільна освіта			
Загальна кількість годин – 120	освітньо-професійний ступінь – фаховий молодший бакалавр	Рік підготовки: 2		
		Семестр: 3		
		Лекції -	Семін. -	Практ. 64
		Самостійна робота 56		
Тижневих годин для денної форми навчання: 4 аудиторних 64 самостійної роботи здобувача освіти – 1,9		Вид контролю: залік		

2. Мета, завдання, програмні компетентності та результати навчання

2.1. Мета, завдання освітнього компонента

Мета: метою викладання освітнього компонента Малювання, ліплення та художня праця є засвоєння теоретичних, психолого-педагогічних технологій, прийомів і методів навчання малювання і ліплення, технологій ручної обробки різних матеріалів способів декоративного оформлення виробів художньої праці дошкільників.

Завдання: основними завданнями вивчення освітнього компонента Малювання, ліплення та художня праця є:

- ознайомлення здобувачів освіти із предметом та практична підготовка майбутнього вихователя до діяльності, організації та проведення художньо-виховної, естетичної, культурологічної роботи з дітьми;
- навчання основам образотворчої грамоти, формування практичних навичок роботи з художніми матеріалами, навичок декоративно-прикладної діяльності та ліплення;
- формування навичок композиції планування в думці, що і як буде зображено, в якому форматі, узгодження площини і зображувальних елементів та інших композиційних засобів;
- формування вмінь застосовувати на практиці художні знання і практичні навички, потреби самостійно розширювати і поглиблювати знання та практичні навички в галузі образотворчого мистецтва. формування вмінь застосовувати на практиці художні знання і практичні навички, потреби самостійно розширювати і поглиблювати знання та практичні навички в галузі образотворчого мистецтва;
- систематичний розвиток художньо-творчих здібностей, оригінальності та не стереотипності мислення, просторових уявлень, фантазії, комбінаторних здібностей;
- виховання активного естетичного ставлення до дійсності та творів мистецтва, до явищ національної та світової культури, народних художніх традицій, інтересу до художньо-творчої діяльності.

2.2. Програмні компетентності:

2.2.1. Інтегральна компетентність.

Здатність вирішувати типові спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього та дошкільного віку, що передбачає застосування загальних психолого-педагогічних теорій та фахових методик дошкільної освіти та характеризуються комплексністю та невизначеністю умов; нести

відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.

2.2.2. Загальні компетентності

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК7. Здійснення безпечної діяльності.

ЗК8. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК9. Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети.

ЗК10. Здатність до творчого пошуку та реалізації нових ідей до самопрезентації та презентації результатів своєї професійної діяльності, критично мислити.

2.2.3. Спеціальні компетентності

СК1. Здатність до формування наскрізних умінь у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку: виявляти творчість та ініціативність, керувати емоціями, висловлювати та обґрунтовувати власну думку, критично мислити, ухвалювати рішення, розв'язувати проблеми та співпрацювати в колективі.

СК9. Здатність до національно-патріотичного виховання дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста, поваги до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів, народних символів).

СК11. Здатність до організації та керівництва ігрової, художньо-естетичної, пізнавально-дослідницької діяльності дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку.

СК12. Здатність до формування в дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку елементарних уявлень про різні види мистецтва та засоби художньої виразності (слово, звуки, фарби тощо) та досвіду самостійної творчої діяльності в різних видах мистецтва

СК13. Здатність до організації освітнього процесу з урахуванням індивідуальних фізичних і психічних можливостей дітей в найбільш оптимальних для них формах.

СК14. Здатність до саморозвитку та самореалізації з використанням перспективного педагогічного досвіду, освітніх інновацій у професійній діяльності.

СК16. Здатність до позитивної мотивації щодо майбутньої професійної діяльності, інтерес до педагогічної роботи, готовність до продовження навчання за наступним рівнем освіти.

2.3. Результати навчання

2.3.1. Програмні результати навчання за ОПП

РН1. Упорядковувати універсальне, розвивальне середовище у групах раннього та передшкільного віку з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей дитини.

РН7. Передбачати та оцінювати результати власної діяльності з урахуванням закономірностей освітнього процесу закладу дошкільної освіти.

РН8. Визначати концептуальні засади, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми дошкільного (раннього та передшкільного) віку.

РН10. Організовувати умови безпечного середовища у природному, предметному та соціальному оточенні в процесі організації різних видів діяльності дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку.

РН14. Формувати компетентності у просторі освітніх напрямів роботи закладу дошкільної освіти через організацію самостійної творчої діяльності (ігрової, художньо-естетичної) дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку.

РН18. Організовувати та розділяти предметно-просторове розвивальне середовище на осередки діяльності в групах дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку.

РН20. Забезпечувати формування наскрізних умінь особистості дитини в різних видах діяльності в умовах закладу дошкільної освіти.

2.3.2. Результати навчання за освітнім компонентом

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі освіти повинні:

знати:

- знати та уміти визначати різні види, жанри та техніки образотворчого мистецтва;
- знати властивості матеріалів та особливості технологій практичної роботи в різних видах образотворчої діяльності.

Вміти:

- самостійно аналізувати твори образотворчого мистецтва, висловлювати власну думку з приводу художніх особливостей твору;
- малювати предмети – площинні та об'ємні;
- послідовно малювати натюрморт, пейзаж, інтер'єр в кутовому і у фронтальному положенні;
- зображувати з натури, пам'яті, за уявою комах, птахів, тварин, людину з урахуванням теоретичних основ побудови зображення;
- передавати кольором настрій і стан зображуваного, спостерігати і передавати у композиціях пори року, доби, зміни забарвлення предметів у зв'язку з їх розташуванням у просторі;
- створювати малюнки на теми з оточуючого життя;
- створювати ілюстрації до літературних творів;
- створювати самостійні художні роботи, використовуючи різні графічні та живописні матеріали;
- використовувати у процесі ліплення різні пластичні матеріали;
- самостійно обирати та застосовувати доцільні прийоми та способи ліплення при виконанні завдань.

3. Програма освітнього компонента

Тема 1. Мета та завдання курсу «Малювання і ліплення».

Малюнок як основа образотворчого мистецтва види малюнка. Художній образ в образотворчому мистецтві. Види образотворчого мистецтва та його жанри. Графіка. Види графіки. Зображальні засоби графіки. Прийоми та способи графічного зображення форми. Художні матеріали та інструменти. *Навчальне завдання:* Малювання рослинних форм графічними засобами

Тема 2. Зображення умовно-плоских предметів.

Поняття умовно-плоского предмету в образотворчому мистецтві. Послідовність виконання малюнка предмета плоскої форми. Поняття симетрії в образотворчому мистецтві. *Навчальне завдання:* малювання метелика, листя дерев, (за вибором студента) кольоровими олівцями.

Тема 3. Перспективне малювання умовно-плоских та об'ємних предметів. Лінійне зображення геометричних форм (олівець)

Фронтальна та кутова перспектива. Основи перспективного зображення предметів у кутовому положенні. Побудова кола у перспективі. Малювання циліндра. *Навчальне завдання:* малювання куба у фронтальному та кутовому положенні.

Тема 4. Світлотінь предметів об'ємної форми.

Закономірності світлотіні (блиск, світло, півтінь, власна тінь, рефлекс,

падаюча тінь). Правила накладання тональної градації світлотіні для передачі об'єму на предметах циліндричної та кулястої форми. *Навчальне завдання:* моделювання форми об'ємних предметів (коробка, м'яч, чашка). Малюнок яблука кольоровими олівцями.

Тема 5. Малювання з натури групи предметів. Малювання натюрморту

Натюрморт як жанр образотворчого мистецтва. Аналіз картин художників-класиків, що працювали в жанрі натюрморту. Композиція в натюрморті. Особливості малювання з натури. Поняття про пропорції, візування, просторові відношення. *Навчальне завдання:* малювання натюрморту складеного з овочів, фруктів, предметів побуту графічними матеріалами (кольорові олівці).

Тема 6. Живопис як вид образотворчого мистецтва. Відомості про колір та його властивості

Живопис та його види: *монументальний, станковий, декоративний, декораційний, мініатюрний.*

Поняття про колір та його властивості. Спектральне коло. Матеріали та приладдя роботи з фарбами. *Навчальне завдання:* виконати початкові вправи акварельними фарбами, використовуючи техніки: по мокрому, по сухому

Тема 7. Зображення з натури рослинного та тваринного світу в кольорі

Малювання рослин, дерев, овочів, фруктів. Власний (предметний колір, колірні рефлексі, зміна кольору предмета від освітлення (теплі та холодні відтінки кольору, насиченість кольору). Передача об'єму предметів кольором.

Навчальне завдання: малювання натюрморту акварельними фарбами.

Тема 8. Анімалістичний жанр. Зображення тваринного світу.

Анімалістичний жанр в образотворчому мистецтві. Послідовність зображення птахів та тварин за схемами. *Навчальне завдання:* виконати малюнки улюбленої тваринки, намагаючись передати її характерну форму, пропорції, окрас та фактуру хутра.

Тема 9. Малювання людини

Історія виникнення портретного жанру. Пропорції дорослої людини та дитини. Покрокове зображення постаті людини. Побудова конструктивної схеми постаті людини в стані спокою та в русі. *Навчальне завдання:* виконати начерки постаті людини в спокої та русі

Тема 10. Малювання портрету.

Портрет в образотворчому мистецтві. Види портрету. Пропорції голови людини та дитини. Послідовне зображення голови людини. *Навчальне завдання:* виконати начерки голови людини в кольорі

Тема 11. Малювання пейзажу

Пейзажний жанр в образотворчому мистецтві. Види пейзажу. Аналіз картин художників-пейзажистів. Лінійна та повітряна перспективи в пейзажі. Послідовність малювання пейзажу. Плани в пейзажі. Передача простору в пейзажі. *Навчальне завдання:* малювання пейзажу, за уявою, в різну пору року, використовуючи різні акварельні техніки (по мокрому, по сухому).

Тема 12. Ілюстративне малювання

Ілюстрація – вид образотворчого мистецтва. Роль ілюстрування для сприйняття дитячої літератури. Аналіз художніх робіт художників-ілюстраторів. Художня стилізація в ілюструванні. Особливості виконання ілюстрацій: завдання, композиція, колірна гама тощо. Прийоми виконання малюнків. Матеріали та приладдя. *Навчальне завдання:* виконати ілюстрацію до літературного твору.

Тема 13. Декоративно-прикладне мистецтво України

Українське народне мистецтво. Види декоративно-прикладного мистецтва. Перегляд та аналіз виробів декоративно-прикладного мистецтва різних видів. Розвиток народних ремесел на Україні. Орнамент, види орнаментів. Закони створення орнаментальних композицій. *Навчальне завдання:* створити ескіз візерунка-бігунця за мотивами петриківського розпису.

Тема 14. Декоративне малювання. Прийоми декоративного малювання візерунків.

Візерунок, типи та види візерунка. Ритм, симетрія, асиметрія, стилізація, колір, колорит, контраст та нюанс в кольорі. Декоративний образ в творах майстрині М. О. Приймаченко: «Фантастичний звір», «Дві синички», «Слон». Зв'язок форми і декору. *Навчальне завдання:* створити візерунок для глечика, тарілочки, використовуючи елементи опішнянського, подільського розпису на власний вибір здобувача освіти.

Тема 15. Скульптура та її види. Ліплення як вид образотворчої діяльності

Скульптура як вид образотворчого мистецтва та її види (*кругла та рельєфна*). Види круглої скульптури за призначенням: *монументальна, монументально-декоративна, станкова, скульптура малих форм*. Види рельєфної скульптури: барельєф, горельєф, контррельєф. Ліплення як вид образотворчої діяльності. Способи та прийоми ліплення. Пластичні матеріали та інструменти для ліплення. *Навчальне завдання:* ліплення декоративних керамічних виробів, особливості способів та прийомів їх декорування.

Тема 16. Ліплення птахів та тварин

Анімалістичний жанр у скульптурі. Способи та прийоми ліплення птахів

та тварин з пластичних матеріалів: *скульптурний, конструктивний, комбінований*. Ліплення іграшок з пластиліну за мотивами українських народних іграшок. Особливості декорування іграшок. *Навчальне завдання*: ліплення декоративної іграшки-свищика.

Тема 17. Роль художньої праці у всебічному розвитку дитини дошкільного віку

Предмет і завдання курсу «Художня праця». Аналіз змісту Базового компонента та програм дошкільної освіти щодо визначення основних підходів до розвитку дитини дошкільного віку в художньо-продуктивній праці .

Значення художньої праці для всебічного розвитку дитини дошкільного віку. *Навчальне завдання*: опрацювання теоретичного матеріалу.

Тема 18. Організація художньої праці з дошкільниками. Місце художньої праці в освітніх програмах розвитку дітей дошкільного віку

Художня праця як засіб формування творчої особистості дитини. Розвиток психічних процесів дитини засобами художньої праці. Місце художньої праці в освітніх програмах розвитку дітей дошкільного віку.

Навчальне завдання: опрацювання теоретичного матеріалу.

Тема 19. Види дитячої праці та їх вплив на розвиток особистості у дошкільному віці

Види дитячої праці: *самообслуговування, господарсько – побутова праця, праця у природі, художня праця, окремі види ручної праці*. Ставлення сучасних дітей до власної праці. *Навчальне завдання*: опрацювання теоретичного матеріалу, підготувати необхідні матеріали для роботи

Тема 20. Використання нетрадиційних художніх технік у творчій роботі дошкільнят

Поняття та види технік: *монотипія, пуантилізм, ниткографія*. Ознайомлення із матеріалами, необхідними для даної техніки. Аналіз специфічних особливостей виконання зазначеної техніки. *Навчальне завдання*: виконання роботи у техніці *монотипії*, та *пуантилізму*

Тема 21. Художні техніки: гратаж, штампування, техніка набризку

Поняття про техніки: гратаж, штампування, плямографія. Ознайомлення із необхідними матеріалами. Аналіз послідовності виконання зазначеної техніки. *Навчальне завдання*: виконання роботи у техніці гратаж.

Тема 22. Робота з папером і картоном

Історія виникнення паперу. Характеристика видів паперу. Види художньої обробки паперу (*згинання, складання*). *Навчальне завдання*: виготовити з аркуша паперу квадратної форми: стаканчик, пакет для насіння, коробочку.

Тема 23. Різання і з'єднання деталей з паперу та картону

Матеріали та інструменти для різання паперу. З'єднання деталей з паперу і картону: склеюванням, щільовими замками. З'єднання деталей виробу шиповим з'єднанням та переплетінням. *Навчальне завдання:* виготовити вироби, які мають всі види з'єднання деталей з паперу.

Тема 24. Техніка виконання витинанки

Матеріали та інструменти. Технологія витинанок. Прості та складні витинанки, їх композиція. *Навчальне завдання:* виготовити серветку, сніжинку, мережку.

Тема 25. Аплікація та її види

Матеріали та інструменти для аплікації. Види аплікації за змістом: предметна, сюжетна, декоративна. Структура послідовних дій у техніці аплікації. *Навчальне завдання:* виготовити предметну та сюжетну аплікацію

Тема 26. Художня аплікація та її прийоми

Паперова мозаїка та її види. Колаж із паперу, силуетні зображення. Симетричне та асиметричне вирізування в техніці силуету. *Навчальне завдання:* створення композиції натюрморту в техніці колажу.

Тема 27. Об'ємна пластика з паперу

Створення художнього образу в об'ємі. Стилізація форми на основі куба. Створення образу зі смужок паперу. *Навчальне завдання:* створити паперову кульку «Квіткова фантазія» .

Тема 28. Роботи з природним матеріалом

Аплікаційні композиції з природного матеріалу. Природні матеріали для виготовлення ікебани. Виготовлення об'ємних виробів з природного матеріалу. *Навчальне завдання:* створити обереги, фігурки-сувеніри.

Тема 29. Робота з тканиною та волокнистими матеріалами у художній діяльності дітей

Організація роботи з тканиною та волокнистими матеріалами. Класифікація текстильних волокон. Прядіння волокон. Ткацтво. *Навчальне завдання:* виготовлення м'якої іграшки .

Тема 30. Плетіння з ниток, шнура, тасьми

Плетіння косички в три пасма. Плетіння косички в чотири пасма. Вузлове плетіння. *Навчальне завдання:* способом плетіння виготовити килимок або сумочку

Тема 31. Вишивка як традиційний вид декоративно-ужиткового мистецтва

Короткі відомості з історії вишивання та вишивки. Регіональні особливості оздоблення виробів вишивкою. Значення знаків і символів в українській вишивці. Види вишивальних технік та швів. *Навчальне завдання:* оздобити простою вишивкою мішечки для взуття, рукавички для кухні

Тема 32. Навчально-дослідницькі завдання

Підготувати презентацію з теми: «Історія виникнення української вишивки та її особливості»; «Різновид українських вишиванок.»; «Історія виникнення української вишивки та народні обряди, пов'язані з нею»; «Символіка в українському вишиванні»; «Дитячі вишиванки».

Навчальне завдання: підготувати відео-презентацію: «Сучасні техніки вишивання».

4. Структура освітнього компонента

Назви тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	усього	аудиторні	у тому числі			самост. робота
			лекції	семінари	практичні	
Тема 1. Мета та завдання курсу «Малювання, ліплення». Малювання рослинних форм графічними засобами.	2	2	-	-	2	-
Тема 2. Зображення умовно-плоских предметів. Малювання метелика, листя дерев.	2	2	-	-	2	-
Тема 3. Перспективне малювання умовно-плоских та об'ємних предметів. Малювання куба у перспективі.	4	2	-	-	2	2
Тема 4. Світлотінь предметів об'ємної форми. Малювання яблука олівцями.	4	2	-	-	2	2
Тема 5. Малювання з натури групи предметів. Малювання натюрморту.	4	2	-	-	2	2
Тема 6. Живопис як вид образотворчого мистецтва. Відомості про колір та його властивості. Початкові вправи аквар.фарбами.	4	2	-	-	2	2
Тема 7. Зображення з натури рослинного та тваринного світу в кольорі. Натюрморт з фруктами.	4	2	-	-	2	2
Тема 8. Анімалістичний жанр. Зображення тваринного світу.	4	2	-	-	2	2

Тема 9. Малювання людини.	4	2	-	-	2	2
Тема 10. Малювання портрету.	4	2	-	-	2	2
Тема 11. Малювання пейзажу.	4	2	-	-	2	2
Тема 12. Ілюстративне малювання.	4	2	-	-	2	2
Тема 13. Декоративно-прикладне мистецтво України.	4	2	-	-	2	2
Тема 14. Декоративне малювання. Прийоми декоративного малювання візерунків.	4	2	-	-	2	2
Тема 15. Скульптура та її види. Ліплення як вид образотворчої діяльності.	4	2	-	-	2	2
Тема 16. Ліплення птахів та тварин.	4	2	-	-	2	2
Тема 17. Роль художньої праці у всебічному розвитку дитини дошкільного віку. Ведення конспекту.	2	2	-	-	2	-
Тема 18. Організація художньої праці з дошкільниками. Місце художньої праці в освітніх програмах розвитку дітей дошкільного віку.	2	2	-	-	2	2
Тема 19. Види дитячої праці та їх вплив на розвиток особистості в дошкільному віці. Підготувати презентації до теми.	4	2	-	-	2	2
Тема 20.. Використання нетрадиційних художніх технік у творчій роботі дошкільнят. Ознайомлення з художніми техніками.	4	2	-	-	2	2
Тема 21.Художні техніки: гратаж, штампування, техніка набризку.	4	2	-	-	2	2
Тема 22. Робота з папером і картоном. Виготовити з аркуша паперу квадратної форми: стаканчик, пакет для насіння.	4	2	-	-	2	2
Тема 23. Різання та з'єднання деталей з паперу та картону. Виготовити вироби, які мають всі види з'єднання деталей з паперу.	4	2	-	-	2	2
Тема 24. Техніка виконання витинанки. виготовити серветку, сніжинку, мережку.	4	2	-	-	2	2
Тема 25. Аплікація та її види.	4	2	-	-	2	2

Виготовити предметну та сюжетну аплікацію.						
Тема 26. Художня аплікація та її прийоми. Створення композиції натюрморту в техніці <i>колажу</i> .	4	2	-	-	2	2
Тема. 27. Об'ємна пластика з паперу створити паперову кульку « <i>Квіткова фантазія</i> ».	4	2	-	-	2	2
Тема 28. Роботи з природним матеріалом. створити обереги, фігурки-сувеніри.	4	2	-	-	2	2
Тема 29. Робота з тканиною та волокнистими матеріалами у художній діяльності дітей.	4	2	-	-	2	2
Тема 30. Ліплення як вид дитячої художньої діяльності. Ліплення іграшки-свищика	4	2	-	-	2	2
Тема 31. Вишивка як традиційний вид декоративно-ужиткового мистецтва.	4	2	-	-	2	2
Тема 32. Навчально-дослідницькі завдання. Створення презентацій про вишивку України.	4	2	-	-	2	-
Усього годин	120	64	-	-	64	56

5. Теми семінарських занять

Не передбачено навчальним планом

6. Теми практичних занять

№ з/п	№ теми	Назва теми	К-ть годин
1.	1	Мета та завдання курсу «Малювання і ліплення». Малювання рослинних форм (квіти, гілочки дерев)	2
2.	2	Зображення умовно-плоских предметів. Малювання предметів симетричної форми: листя дерев, метеликів	2
3.	3	Перспективне малювання умовно-плоских та об'ємних предметів. Лінійне зображення геометричних форм (куб, конус, циліндр)	2
4.	4	Світлотінь предметів об'ємної форми. Малюнок яблука (кольорові олівці)	2

5.	5	Малювання з натури групи предметів. Малювання натюрморту складеного з овочів, фруктів (кольорові олівці)	2
6.	6	Живопис як вид образотворчого мистецтва. Відомості про колір та його властивості. Початкові вправи акварельними фарбами. Техніка по вологовому, по сухому	2
7.	7	Зображення з натури рослинного та тваринного світу в кольорі. Малювання натюрморту складеного з овочів, фруктів акварельними фарбами	2
8.	8	Анімалістичний жанр. Зображення тваринного світу. Малювання улюбленої тваринки акварельними фарбами	2
9.	9	Малювання людини. Виконати начерки постаті людини в стані спокою та русі (олівець)	2
10.	10	Малювання портрету. Начерки голови людини в кольорі.	2
11.	11	Малювання пейзажу. Малювання пейзажу в різні пори року. Акварельна техніка: по вологовому, по сухому	2
12.	12	Ілюстративне малювання. Виконання ілюстрації до української казки: «Котик і півник»	2
13.	13	Декоративно-прикладне мистецтво України. Виконати малюнки орнаментів у різних геометричних формах	2
14.	14	Декоративне малювання. Прийоми декоративного малювання візерунків. Створити візерунки для глечика, тарілки	2
15.	15	Скульптура та її види. Ліплення як вид образотворчої діяльності Ліплення декоративних керамічних виробів	2
16.	16	Ліплення птахів та тварин. Ліплення декоративної іграшки-свищика.	2
17.	17	Роль художньої праці у всебічному розвитку дитини дошкільного віку. Опрацювання теоретичного матеріалу	2
18.	18	Організація художньої праці з дошкільниками. Місце художньої праці в освітніх програмах розвитку дітей дошкільного віку Ознайомлення з новою програмою розвитку дитини дошк. віку «Я у світі» (нова редакція)	2
19.	19	Види дитячої праці та їх вплив на розвиток особистості в дошкільному віці. Підготувати презентації про види дитячої праці в дошк. закладах	2
20.	20	Використання нетрадиційних художніх технік у творчій роботі дошкільнят. Виконати творчі композиції в техніці плямографії, акватипії	2

21.	21	Художні техніки: ґратаж, штампування, техніка набризку. Виконати композиції в техніці ґратаж, штампування	2
22.	22	Робота з папером і картоном. Виготовити : стаканчик, пакет для насіння, коробочку.	2
23.	23	Різання і з'єднання деталей з паперу та картону. Виготовити вироби, які мають всі види з'єднання деталей з паперу.	2
24.	24	Техніка виконання витинанки. Виготовити серветку, сніжинку.	2
25.	25	Аплікація та її види. Виготовити предметну аплікацію з геометричних форм	2
26.	26	Художня аплікація та її прийоми. Створення композиції натюрморту в техніці <i>колаж</i>	2
27.	27	Об'ємна пластика з паперу. Створити паперову кульку «Квітова фантазія»	2
28.	28	Роботи з природним матеріалом. Створити обереги, фігурки-сувеніри	2
29.	29	Робота з тканиною та волокнистими матеріалами у художній діяльності дітей. Виготовлення м'якої іграшки	2
30.	30	Ліплення як вид дитячої художньої діяльності. ліплення іграшки-свищика.	2
31.	31	Вишивка як традиційний вид декоративно-ужиткового мистецтва. Оздобити простою вишивкою мішечки для взуття, рукавички для кухні	2
32.	32	Навчально-дослідницькі завдання. Створення презентацій про вишивку України. Підготувати відео-презентацію: «Сучасні техніки вишивання».	2
Разом			64

7. Теми лабораторних занять

Не передбачено навчальним планом

8. Самостійна робота

№ з/п	№ теми	Назва теми	К-ть годин
1.	2	Зображення умовно-плоских предметів. Малювання предметів симетричної форми: листя дерев, метеликів	2
2.	3	Перспективне малювання умовно-плоских та об'ємних предметів. Лінійне зображення геометричних форм олівцем (куб конус, циліндр).	2
3.	4	Світлотінь предметів об'ємної форми. Малюнок яблука (кольорові олівці)	2
4.	5	Малювання з натури групи предметів. Малювання натюрморту складеного з овочів, фруктів (кол. олівці)	2
5.	6	Живопис як вид образотворчого мистецтва. Відомості про колір та його властивості. Початкові вправи акварельними фарбами: по вологовому, по сухому	2
6.	7	Зображення з натури рослинного та тваринного світу в кольорі. Малювання натюрморту складеного з овочів, фруктів акварельними фарбами	2
7.	8	Анімалістичний жанр. Зображення тваринного світу Малювання улюбленої тваринки акварельними фарбами	2
8.	9	Малювання людини. Виконати начерки постаті людини в стані спокою та русі (олівець)	2
9.	10	Малювання портрету. Начерки голови людини в кольорі.	2
10.	11	Малювання пейзажу. Малювання пейзажу в різні пори року. Акварельна техніка: по вологовому, по сухому	2
11.	12	Ілюстративне малювання. Виконання ілюстрації до української казки: «Котик і півник»	2
12.	13	Декоративно-прикладне мистецтво України. Виконати малюнки орнаментів у різних геометричних формах	2
13.	14	Декоративне малювання. Прийоми декоративного малювання візерунків. Створити візерунки для глечика, тарілки	2
14.	15	Скульптура та її види. Ліплення як вид образотворчої діяльності. Ліплення декоративних керамічних виробів	2
15.	16	Ліплення птахів та тварин. Ліплення декоративної іграшки	2
16.	19	Види дитячої праці та їх вплив на розвиток особистості в дошкільному віці. Підготувати презентації про види дитячої праці в дошк. закладах	2
17.	20	Використання нетрадиційних художніх технік у творчій роботі дошкільнят.	2

18.	21	Художні техніки: ґратаж, штампування, техніка набризку. Виконати творчі композиції в техніці плямографії, акватипії	2
19.	22	Робота з папером і картоном. Виготовити: стаканчик, пакет для насіння, коробочку.	2
20.	23	Різання і з'єднання деталей з паперу та картону. Виготовити вироби, які мають всі види з'єднання деталей з паперу.	2
21.	24	Техніка виконання витинанки. Виготовити серветку, сніжинку, мережку.	2
22.	25	Аплікація та її види. Виготовити предметну та сюжетну аплікацію	2
23.	26	Художня аплікація та її прийоми. Створення композиції натюрморту в техніці <i>колажу</i> .	2
24.	27	Об'ємна пластика з паперу. Створити паперову кульку «Квітова фантазія».	2
25.	28	Роботи з природним матеріалом. Створити обереги, фігурки-сувеніри	2
26.	29	Робота з тканиною та волокнистими матеріалами у художній діяльності дітей. Виготовлення м'якої іграшки	2
27.	30	Плетіння з ниток, шнура, тасьми. Способом плетіння виготовити килимок або сумочку	2
28.	31	Вишивка як традиційний вид декоративно-ужиткового мистецтва Оздобити простою вишивкою мішечки для взуття, рукавички для кухні	2
Разом			56

9. Методи та технології навчання

Методи викладання освітнього компонента Малювання, ліплення та художня праця спрямовані на розв'язання навчальних завдань.

Вибір методів і технологій викладання та навчання здійснюється залежно від мети заняття, змісту, навчальних можливостей здобувачів освіти, особливостей особистості викладача, матеріально-технічного забезпечення.

Засоби навчання, які застосовуються при викладанні освітнього компонента, є словесні, наочні й практичні. Серед форм та методів подачі навчального матеріалу освітнього компонента Малювання, ліплення та художня праця застосовуються:

1. Структурно-логічне навчання: поетапна організація системи навчання, що забезпечує логічну послідовність постановки і вирішення дидактичних завдань на основі поетапного відбору їх змісту, форм, методів і засобів із

урахуванням діагностування результатів;

2. Контекстне навчання: ґрунтується на інтеграції різних видів діяльності, як навчальної, так і практичної.

Подані матеріали дозволяють здобувачеві освіти самостійно планувати терміни та обсяги змістової складової навчальної діяльності, прогнозувати її результативність.

За функцією: закріплення, самостійна робота щодо засвоєння навчального матеріалу, перевірка і оцінка знань та умінь.

Самостійна робота здобувачів освіти включає дві складові: самостійна підготовка до аудиторних занять, до занять у режимі онлайн, та рубіжного контролю.

10. Методи та форми контролю

Методами та формами контролю результатів навчання є розрахункові роботи: графічні та живописні малюнки, аплікація, вироби з пластичних матеріалів, з паперопластики, поробки з природного матеріалу, іграшки-сувеніри тощо.

Форми контролю знань здобувачів:

- поточний;
- підсумковий залік.

Поточний контроль знань здобувачів протягом одного семестру включає оцінку за практичну та самостійну роботу.

Підсумковий контроль знань проводиться у формі заліку.

Оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється за національною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Критерії та засоби оцінювання

запланованих програмних результатів навчання

Критеріями ефективності запланованих результатів навчання є глибина та дієвість знань, системність та усвідомленість знань.

Методами і засобами оцінювання підготовки до занять та виконання практичних завдань виступають: усний контроль (індивідуальне і фронтальне опитування здобувачів освіти); індивідуальні завдання – написання рефератів.

Норми і критерії оцінювання знань
запланованих програмних результатів навчання
Оцінка «відмінно». Здобувач освіти відповідно до програми виявив

всебічні, системні ґрунтовні знання з основ образотворчої грамоти та художньої праці. Добре володіє технікою графічних, живописних та пластичних матеріалів. Знає закони композиції, перспективи, кольорознавства та вміло їх використовує при створенні асоціативних композицій. Свідомо використовує спеціальну термінологію в роздумах, висновках, узагальненнях щодо художніх образів. Самостійно і творчо використовує інноваційні художньо-педагогічні технології на практиці, вміло відтворює набуті знання, уміння у творчих композиціях, відповідях на поставлені запитання під час контрольної та залікової роботи.

Оцінка «добре». Здобувач освіти вміє застосовувати набуті знання і вміння на практиці з малювання, ліплення та художньої праці, достатньо володіє художніми техніками та інструментами, допускає несуттєві неточності у використанні художньої термінології. Графічні та живописні зображення мають незначні помилки, які виправляє самостійно. Вміє сприймати і репродукувати художні образи, досить повно аналізує художньо-образний зміст твору. Самостійно використовує інноваційні художньо-педагогічні технології.

Оцінка «задовільно». Здобувач освіти на досить примітивному рівні демонструє знання та рівень володіння окремими художніми матеріалами, техніками. Має низький рівень знань з основ образотворчої грамоти та художньої праці, недостатньо володіє навичками й уміннями, які дають змогу відтворити різні візуальні образи. Має небагатий словниковий запас художньої термінології. За допомогою викладача може аналізувати та виправляти допущені помилки при створенні художніх образів та інших виробів

Оцінка «незадовільно». Здобувач освіти не засвоїв переважної частини програмного матеріалу, недостатньо володіє теоретичним і практичним навчальним матеріалом з основ образотворчої грамоти та художньої праці, має погано сформоване художньо-образне мислення, не достатньо розуміє мову художніх творів. Графічні зображення мають примітивний, схематичний і художньо невиразний характер. Користується обмеженим понятійно-термінологічним запасом, недостатньо володіє інноваційними художньо-педагогічними технологіями, але спроможний самостійно доопрацювати програмний матеріал і підготуватися до його повторного складання.

11. Рекомендовані джерела інформації

11.1. Базова література

1. Ковальчук Т. П. Художня обробка паперу. Наочно-методичний посібник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2010. 72 с.: іл.
2. Коломоєць Т. Г. Художня праця : навчально-методичний посібник. Кривий Ріг : ДВНЗ «КНУ» КП, 2014. 160 с.
3. Кривоніс М. Л. Образотворча діяльність. Молодший дошкільний вік: Посібник. Харків: «Ранок», 2017. 208 с.
4. Кривоніс М. Л. Образотворча діяльність. Ранній вік: Посібник. Базовий компонент дошкільної освіти. Харків: «Ранок», 2019. 164 с.
5. Матвієнко С. І. Художня праця та основи дизайну. Навчальний посібник. Ніжин. : Вид-во НДУ ім. М. Гоголя 2016. 201 с.
6. Планування роботи вихователя ДНЗ за Базовою програмою "Я у Світі" / уклад. Л. А. Швайка, О. А. Шевцова. Харків : Основа, 2011. 399 с. (Серія "ДНЗ. Вихователю").
7. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Я у Світі» (нова редакція): у 2 ч. / О. П. Аксьонова, А. М. Аніщук, Л. В. Артемова та ін.; наук. кер. О. Л. Кононко. Київ : ТОВ "МЦФЕР-Україна", 2014.
8. Рудницька-Юрійчук І. Особливості навчання предметному малюванню дітей дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти. *Перспективи та інновації науки. (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»)* № 11(29) 2023. С. 327-370.
9. Сухорукова Г. В. Образотворче мистецтво з методикою викладання в дошкільному навчальному закладі: навч. посіб. / Г. В Сухорукова, О. О Дронова, Н. М. Голота, Л. А. Янцур. Київ: Слово, 2010. 270 с.

11.2. Допоміжна література

1. Ільїна А. Малювання нетрадиційними способами. *Дошкільне виховання.* 2011. № 2. С. 48-52.
2. Резніченко М. І., Твердохлібова Я. М. Художня графіка. Навчально-методичний посібник для студентів художньо-графічних факультетів. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2011. 272 с.
3. Калужька В. Вибрані дидактико-методичні матеріали у 2-х книгах для працівників дошкільних закладів. Кн.1. Тернопіль: Мандрівець, 2010. 320 с.
4. Красовська О. Професійна підготовка майбутніх вихователів ЗДО у галузі художньо-естетичного виховання засобами технологій контекстного навчання. *Вектор пошуку в сучасному освітньому просторі.* Збірник статей. Луцьк. 2019. С. 42-44

11.3. Інтернет-ресурси

1. Базовий компонент дошкільної освіти. Нова редакція та поради для організації освітнього процесу, 2021р. URL:

<https://ezavdnz.mcfr.ua/book?bid=37876>

2. Білан О., Возна Л., Максименко О., Овчаренко Л., Руханська Л., Самсін В. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля». Тернопіль: Мандрівець, 2017. 264 с.
URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/programy-rozvytku-ditey/Bilan_Programa_Ukrdoshskillja_2017.pdf
3. Білокінь Надія URL: <https://petrykivka.dp.ua/downloads/books/nadiya-bilokin-petrykivka/>
4. Гарькава Т. Петриківський декоративний розпис. Підручник. Дніпро: Ліра, 2017. 220 с. URL: <https://lira.dp.ua/images/petrik%D1%96vskij-rozpis.pdf>
5. Дещук А. / ЛНАМ яворівська дерев'яна іграшка кінця XIX – XX ст.: конструктивні особливості та орнаментальні мотиви. URL: https://lnam.edu.ua/files/Academy/nauka/visnyk/pdf_visnyk/23/18.PDF
6. Комплекс матеріалів до проведення занять з образотворчої діяльності. URL: <https://dnz10.ucoz.ua/biblio/maljuvannja-n.v.jakovleva.pdf>
7. Лампека М. Петриківська орнаментика на київській порцеляні. *Актуальні проблеми мистецької практики і мистецтвознавчої науки*. 2013. Вип. 5. С. 272-279. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apmpmn_2013_5_45
8. Навчальний посібник з курсу українська народна іграшка для студентів факультету дошкільної освіти (денної, заочної форми навчання та студентів ІПО). Х.: ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2017. 122 с. URL: <http://dspace.hnpu.edu.ua/bitstream/123456789/1771/1/%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0%20%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D0%B0%20%D1%96%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%88%D0%BA%D0%B0%20.pdf>
9. Óvodapedagógiai módszertani kézikönyv: Szerk. Pálfi Sándor, 2015 URL: https://docplayer.hu/9887107_Ovodapedagogiaimodszertani-kezikonyv.html
10. Петриківка: альбом / вступ. сл. С. Бурлаков; передм. А. Пікуша та Л. Тверської. Дніпропетровськ: Дніпрокнига, 2011. 232 с. URL: <https://drive.google.com/file/d/0B6l7YJCugap8dS1hbnM0VkFESUE/view>
11. Шевчук А. «Мистецька освіта дітей. Традиції та інновації в оновленому БКДО». *Дошкільне виховання*. №4. 2021. С. 20-23.
URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/doshkilna/2021/02/22/Dytyna%20u%20sviti%20mystetstva.pdf>